

Polski Klaster Budowlany
Krajowy Klaster Kluczowy

Podsumowanie kluczowych wniosków – aktualizacja raportu PKB 2025

Polski Klaster Budowlany

Ul. Pułkowa 11

15-143 Białystok

Opracowanie:

Paula Glinka

Białystok, maj 2025

Aktualizacja raportu „Analiza potrzeb członków Podlaskiego Klastra Budowlanego” z maja 2025 roku wnosi istotne dane uzupełniające i potwierdzające wcześniejsze wnioski przedstawione w *Raporcie z analizy potrzeb członków Polskiego Klastra Budowlanego* (październik -listopad 2024), a jednocześnie pozwala zidentyfikować nowe kierunki rozwoju i wzrostu potrzeb w sektorze MŚP.

Z punktu widzenia zapotrzebowania przestrzennego, przedsiębiorcy nadal preferują moduły małe i średnie, zarówno w zakresie przestrzeni produkcyjno-magazynowej, jak i biurowej czy pokazowej (showroom). Szczególnie zauważalne jest zainteresowanie coworkingiem – wcześniej marginalizowane, teraz wskazane jako realna potrzeba. Może to świadczyć o rosnącym trendzie elastycznych form organizacji pracy, a także o potrzebie współdzielenia przestrzeni i infrastruktury w celu optymalizacji kosztów. Wskazuje to także na potencjał rozwoju centrów wspólnych usług lub inkubatorów technologicznych.

W zakresie szkoleń odnotowano silny wzrost zainteresowania tematyką związaną ze sztuczną inteligencją, cyfrową transformacją oraz gospodarką o obiegu zamkniętym. Największym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia z marketingu z wykorzystaniem AI, nowoczesnego zarządzania cyfrowego, GOZ w MŚP oraz AI w sprzedaży. Tak wyraźna dominacja wskazuje na strategiczne znaczenie technologii cyfrowych w planach rozwojowych firm oraz rosnącą świadomość w zakresie konieczności wdrażania narzędzi automatyzujących i wspierających podejmowanie decyzji. Trend ten potwierdza konieczność tworzenia zintegrowanych ścieżek szkoleniowych, które nie tylko przekazują wiedzę, ale również budują kompetencje wdrożeniowe i zarządcze. Firmy nie chcą już tylko poznać nowe narzędzia – chcą się nauczyć nimi skutecznie posługiwać.

Jeszcze wyraźniejsza zmiana zaszła w obszarze usług doradczych. O ile wcześniej dominowały potrzeby diagnostyczne (mapy cyfryzacji, audyty), to obecnie przeważają oczekiwania dotyczące konkretnych wdrożeń. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło implementacji systemów ERP/CRM/MES/BIM, doradztwa GOZ i inwestycyjnego. Wskazuje to na przesunięcie akcentów z analiz stanu obecnego na działania operacyjne i strategiczne. MŚP coraz częściej są gotowe do inwestycji – potrzebują jednak wsparcia w doborze rozwiązań, ich integracji i finansowaniu. To wyraźny sygnał dla instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości – czas na programy wdrożeniowe i operacyjne, a nie tylko informacyjne.

Wśród zapotrzebowania na sprzęt i infrastrukturę technologiczną odnotowano intensyfikację potrzeb w zakresie nowoczesnych technologii przemysłowych. Na czoło

wysunęły się urządzenia związane z prototypowaniem (drukarki 3D, skanery 3D, komputery do modelowania), sprzęt związany z efektywnością energetyczną (magazyny energii, ładowarki EV), a także wyposażenie laboratoriów BIM (skanery laserowe, sprzęt IT). Wskazuje to na bardzo konkretny kierunek rozwoju – firmy nie tylko są zainteresowane nowoczesną wiedzą, ale również realnie przygotowują się do jej zastosowania. W kontekście regionalnym może to świadczyć o gotowości sektora MŚP do uczestnictwa w programach Przemysłu 4.0 oraz transformacji energetycznej.

Aktualizacja raportu ukazuje przesunięcie firm z etapu rozpoznawania problemów w stronę fazy działania i implementacji. Potrzeby stają się bardziej precyzyjne, zorientowane na efekty i dopasowane do strategii rozwoju przedsiębiorstw. Trendy takie jak cyfryzacja, automatyzacja, decentralizacja energetyki oraz zrównoważony rozwój stają się nie tylko inspiracją, ale realnym planem działania. Oznacza to, że organizacje wspierające innowacyjność – takie jak klastry, parki technologiczne, centra kompetencji – powinny przygotować kompleksową, modułową ofertę integrującą przestrzeń, szkolenia, doradztwo i sprzęt.

Rewizja wyników ankiety przeprowadzonej wśród członków Polskiego Klastra Budowlanego w lipcu 2025 roku stanowi silne potwierdzenie zasadności planowanego kierunku rozwoju usług klastra, w tym Giełdy Kooperacyjnej, Akceleratora ESG dla Budownictwa oraz kompleksowej usługi wsparcia wdrożenia narzędzi AI w sektorze budowlanym. Zebrane dane wykazują dynamiczny wzrost zainteresowania tematami związanymi z cyfryzacją, zrównoważonym rozwojem i technologiami Przemysłu 4.0.

W tym kontekście usługa "Akcelerator ESG dla Budownictwa" doskonale wpisuje się w aktualne potrzeby MŚP. Wzrost zainteresowania tematyką zrównoważonego rozwoju oraz zapotrzebowanie na doradztwo GOZ wyraźnie pokazuje, że przedsiębiorstwa zaczynają dostrzegać konieczność przygotowania raportów ESG, analizy śladu węglowego oraz integracji celów klimatycznych z celami biznesowymi. Planowane wsparcie w formie warsztatów, platformy e-learningowej oraz dostępu do asystenta AI odpowiada na oczekiwania co do elastycznych, nowoczesnych narzędzi i samodzielnych kompetencji wdrożeniowych. Model hybrydowy i innowacyjna forma usługi będą szczególnie ważne dla firm, które ze względu na ograniczenia zasobowe potrzebują rozwiązań skalowalnych, przystępnych i efektywnych kosztowo.

Równie silnie uzasadnione jest wdrożenie kompleksowej usługi AI dla firm budowlanych. Wzrost wskazań dotyczących szkoleń AI oraz narzędzi typu chatboty, analityka danych i inżynieria promptów pokazuje, że sektor budowlany dojrzał do wdrażania sztucznej inteligencji nie tylko w formie eksperymentów, ale jako realnego wsparcia operacyjnego. Usługa obejmująca analizę potrzeb, szkolenia, e-learning, konsultacje eksperckie oraz wsparcie we wdrożeniu rozwiązań zgodnych z AI Act i RODO odpowiada na rzeczywiste wyzwania stojące przed MŚP. Cyfrowa forma i model SaaS zapewni przystępność oraz bezpieczeństwo, co szczególnie istotne dla firm o ograniczonych kompetencjach IT.

Z kolei Giełda Kooperacyjna znajduje swoje uzasadnienie zarówno w rosnącym zapotrzebowaniu na współpracę B2B i matchmaking projektowy, jak i w wynikach ankiety dotyczących potrzeb doradczych, technologicznych i zasobowych. Uczestnicy wskazali wyraźnie, że brakuje im narzędzi do efektywnego zarządzania współpracą, pozyskiwania partnerów, zasobów i reagowania na zmiany rynkowe. Platforma umożliwiająca wymianę ofert, rekrutację, zarządzanie społecznościami i animowanie współpracy odpowiada na te potrzeby, a jej hybrydowy model zapewnia elastyczność technologiczną. Innowacyjność usługi potwierdzona jest także przez wysokie wskazania w zakresie zapotrzebowania na doradztwo inwestycyjne i rozwój kompetencji cyfrowych.

Podsumowując, dane z aktualizacji ankiety potwierdzają nie tylko zasadność kierunku planowanych usług PKB, ale też wskazują na ich pilność i strategiczne znaczenie dla transformacji cyfrowej i ekologicznej firm budowlanych z regionu. Wprowadzenie kompleksowych, modułowych i zintegrowanych usług (doradztwo + szkolenie + narzędzia) wpisuje się w rzeczywiste potrzeby firm i odpowiada na trendy rozwojowe zidentyfikowane w regionie oraz na poziomie UE.